

Eigen keuzes maken vanuit het actorperspectief betekent de eigen verantwoordelijkheden oppakken en niet blijven steken in een slachtofferrol.

‘KIEZEN VOOR VERANDERING’

Met deze stellingname presenteerde de Stichting Landelijke Antilliaanse en Arubaanse vrouwenorganisatie (LAAVO) op 17 november jl. het door haar ontwikkelde handboek ‘actormodel’.

Via dit model heeft LAAVO een methodiek ontwikkeld waarbij de eigen socialisatie als uitgangspunt genomen wordt om toe te werken naar de ontwikkeling van een positiever zelfbeeld en zelfvertrouwen. Het leren handelen en oordelen vanuit een eigen visie, je grenzen kennen en daarbij voorwaarden scheppen om de situatie aan te kunnen en op een gewenste wijze te beïnvloeden, zijn leerelementen die in de methodiek aan de orde komen.

Eigenwaarde, gelijkwaardigheid, waardigheid,

eigen verantwoording en bruggen slaan zijn sleutelwoorden bij dit model.

Alhoewel de methodiek aanvankelijk ontwikkeld is voor Antilliaanse en Arubaanse vrouwen, is het qua opzet goed bruikbaar voor een veel bredere doelgroep.

LAAVO verzorgt trainingen waar deelnemers o.a. leren zichzelf als actor uit te drukken en zodoende als bron van verandering te fungeren. Voor meer informatie over de methodiek en de trainingen kunt u contact opnemen met mevr. E. Solomon op telefoonnummer 024 - 3601105. Stichting LAAVO is schriftelijk te bereiken op het adres Zwanenkamp 126, 3607 RK te Maarsse.

Jenny Pourier

Zalig Kerstfeest en een gelukkig nieuwjaar!

Bon Pasku i un felis aña nobo!

Merry Christmas and a happy New Year!

namens het bestuur en personeel

HET NIEUWE ERFRECHT IN 'T KORT

De invoering van het nieuwe erfrecht heeft lang op zich laten wachten, maar staat eindelijk voor de deur. Op 1 januari 2003 treedt het nieuwe erfrecht in werking. Het versterf-erfrecht zal ingrijpend gaan veranderen. De langstlevende echtgenoot (of geregistreerde partner) blijft financieel beter verzorgd achter en de rechten van de kinderen worden aan banden gelegd. Wat eerst alleen met een testament was te regelen, is vanaf 2003 bij wet geregeld. In het hiernavolgende besteed ik aandacht aan de belangrijkste wijzigingen zonder de pretentie te hebben volledig te zijn.

Wettelijke verdeling

Vroeg of laat krijgen wij allemaal met het erfrecht te maken. Het erfrecht regelt de overgang van het vermogen (totaal aan bezittingen en schulden) van de overledene op een of meerdere levende erfgenamen. De nachtmerrie van bijna iedere achterblijvende weduwe is, dat de betreurde echtgenoot nog nauwelijks is begraven of zij wordt geconfronteerd met (hebberige) kinderen die hun deel van de erfenis direct opeisen. De overblijvende echtgenoot kan bij een dergelijke claim in financiële problemen komen. Dat is tot en met het eind van dit jaar te voorkomen door een zogenaamd testament op de langstlevende te laten maken. Daarin wordt vastgelegd dat de kinderen hun erfdeel eerst in handen krijgen wanneer de langstlevende ouder ook overlijdt ("oud erfrecht"). De regels van het nieuwe versterf-erfrecht (erfrecht dat geldt als er geen sprake is van een testament) komen

daarmee overeen en maken het testament op de langstlevende per 1 januari a.s. overbodig. Wat betekent dit voor u? De langstlevende echtgenoot krijgt overeenkomstig de nieuwe wet alle bezittingen van de overledene in eigendom en moet ook de schulden voor zijn rekening nemen. De kinderen krijgen een niet direct opeisbare geldvordering op de achtergebleven ouder ter grootte van hun erfdeel. De geldvordering wordt in beginsel vermeerderd met rente. Pas bij het overlijden van de achtergebleven ouder krijgen de kinderen hun deel in geld in de erfenis van hun eerst overleden ouder daadwerkelijk in handen. Het goed verzorgd achterblijven van vader of moeder prevaleert boven de belangen van de kinderen.

Wilsrechten

In een aantal gevallen behoeven de kinderen na 1 januari 2003 geen genoegen te nemen met een niet-opeisbare geldvordering op de

langstlevende ouder en kunnen, indien zij dat wensen, goederen ter grootte van hun kindsdeel uit de nalatenschap van de overleden ouder toch in eigendom verkrijgen. Er is dan sprake van de uitoefening van een wilsrecht. Dit kan wanneer de achtergebleven ouder hertrouwt of een geregistreerd partnerschap aangaat of wanneer de langstlevende echtgenoot niet de ouder is van de kinderen. In deze gevallen is er sprake van een stiefouder. Ter beteugeling van het zogeheten "stief-familiegevaar" (het verdwijnen van familiegoederen en goederen met emotionele waarden uit de erfenis via de stiefouder naar de stiefamilie) krijgen de kinderen een wilsrecht. Dat recht kunnen ze al uitoefenen zodra het nieuwe huwelijk van hun moeder of vader is aangekondigd. De kinderen kunnen hun wilsrecht laten gelden op de echtelijke woning, of andere goederen met affectieve waarden. Bij de uitoefening van het wilsrecht verkrijgen de kinderen de goederen in eigendom, en heeft de langstlevende (stief)ouder niet meer de gelegenheid de erfenis op te maken. Alhoewel de kinderen nu eigenaar zijn, mag de langstlevende (stief)ouder de goederen toch blijven gebruiken. Deze behoudt het vruchtgebruik. Overigens kan dit wilsrecht bij

testament worden beperkt of uitgesloten. Als de achterblijvende ouder gaat samenwonen kunnen de kinderen niets opeisen van deze ouder. Het wilsrecht geldt alleen bij een huwelijk of geregistreerd partnerschap.

Eigen kinderen onterven

Het komt voor dat sommige mensen geen goede band of helemaal geen contact hebben met hun zonen en/of dochters, en besluiten hun kinderen in een testament te onterven. Maar de kinderen van de erflater hebben altijd recht op hun legitieme portie (is naar ' huidig recht ' een deel van de erfenis waarop de kinderen, in dit verband legitimarissen genaamd, wettelijk minimaal recht op hebben). Naar "oud erfrecht" geeft de legitieme portie namelijk recht op een gedeelte van de goederen. Indien in het "oude erfrecht" de legitimaris een beroep doet op zijn legitieme portie wordt hij voor dat deel erfgenaam. De legitieme portie is in het nieuwe erfrecht aanzienlijk van karakter veranderd. In het erfrecht nieuwe stijl ontvangt het ontferde kind, als hij een beroep doet op zijn legitieme portie geen goederen, maar geld. Hij wordt geen erfgenaam maar schuldeiser van de nalatenschap. De legitieme portie is de helft van het erfdeel dat hij zou hebben gehad als er geen testament was gemaakt. Indien het tot een confrontatie komt tussen de achtergebleven ouder en de legitimaris, dan trekt laatst-

genoemde aan het kortste eind. Het kind heeft weliswaar recht op een geldbedrag maar kan deze som geld, zolang de langstlevende ouder niet overleden is, niet opeisen.

Eigen man of vrouw onterven

Net als onder het "oude erfrecht" blijft ook na 1 januari 2003 onterving van de echtgenoot mogelijk. Maar de ontferde echtgenoot heeft onder het nieuwe erfrecht wel een aantal rechten. Ook hier is de uitgangsgedachte, net als bij de wettelijke verdeling en de onterving van de kinderen, dat de langstlevende echtgenoot goed verzorgd achter dient te blijven. De weduwe of weduwnaar kan aanspraak maken op een passend verzorgingsniveau. De ontferde man of vrouw mag, als het nodig is voor eigen verzorging, gebruik blijven maken van de inboedel of andere goederen, en in het huis blijven wonen. De langstlevende ontferde echtgenoot mag ook het vruchtgebruik van de echtelijke woning vragen voor de rest van het leven.

Slot

Een testament dat vóór 1 januari 2003 is opgesteld blijft na de inwerkingtreding van het nieuwe erfrecht geldig en wordt naar oud recht door de notaris uitgevoerd. De nieuwe wettelijke regeling geldt alleen voor mensen die geen testament hebben. Dat het

erfrecht per 1 januari a.s. verandert ten gunste van de langstlevende betekent allerm minst dat de rol van het testament is uitgespeeld. Van de nieuwe regels kan echter worden afgeweken, door het maken van een testament (testamenteir erfrecht). Voor de geregistreerde partner geldt in het nieuwe erfrecht dezelfde regels als voor de (niet van tafel en bed gescheiden) echtgenoot. Echter, dit is niet het geval voor mensen die samenwonen.

*Voor samenwonenden
is een notarieel
samenlevingscontract
aan te bevelen*

Samenwoners zijn volgens het versterf-erfrecht geen erfgenamen van elkaar. Als samenwonenden van de nieuwe regels voor langstlevende willen profiteren dan dienen zij een testament te laten opstellen, en bovendien een notarieel samenlevingscontract te hebben. Zo niet, dan kunnen de kinderen het testament met gemak aanvechten. Mensen met een LAT-relatie met kinderen kunnen geen onaantastbaar testament op de langstlevende maken. Willen zij die constructie toch, dan moeten ze trouwen of een geregistreerd partnerschap aangaan.

Robert van der Hansz

Interculturalisatie moet doorgang vinden

INTERCULTURALISATIE VAN DE GEZONDHEIDSZORG

In juli 2000 bracht de Raad voor de Volksgezondheid en Zorg (RVZ) een advies uit aan de overheid getiteld "Interculturalisatie van de gezondheidszorg". De Raad heeft drie cruciaal te nemen overheidsmaatregelen aan Minister Borst voorgesteld, namelijk: veranderingen in het gezondheidsaanbod in relatie tot het toenemend multiculturele karakter van de samenleving; het multicultureler maken van het personeelsbestand en het besteden van specifieke aandacht aan interculturele hulpverlening in het curriculum van de zorgopleiding. Voor het verschijnen van het advies van de RVZ en tot heden stond de gezondheidszorg centraal in een maatschappelijke discussie. Een van de veelbesproken thema's tijdens de verkiezingen van mei 2002 was het functioneren, de efficiency en de toegankelijkheid van de diverse instellingen in de gezondheidszorg. Bijna elke politicus had een magisch middel om de wachtlijsten te doen verdwijnen. Volgens het thans demissionaire kabinet schiet de zorg in Nederland in vele opzichten tekort. Zijn lezing is dat de oorzaak niet de gepleegde inzet in de zorg is, maar de wijze waarop deze inzet door de zorginstellingen wordt gekanaliseerd.

Inzet in de zorg wordt geleverd op diverse wijzen door een reeks van specialisten, managers, verpleegkundigen, ondersteuners en andere betrokkenen. Allochtone specialisten spelen ook een niet te verwaarlozen rol binnen de gezondheidszorg. De laatste jaren zijn veel studies verricht rondom gezondheidszorg in de multiculturele samenleving en de wijze waarop allochtonen gebruik maken van de diensten van de zorg. Studies over de inbreng van allochtonen in de zorgsector zijn niet alom bekend.

Hoeveel allochtonen werkzaam zijn in de gezondheidszorg, en vooral op het middenmanagementniveau is evenmin bekend. Bovendien kan men zich afvragen of deze allochtonen op middenmanagement posities daar gekomen zijn dankzij de multiculturalisering van hun arbeidsorganisatie. Beweerd wordt dat elke organisatie met autochtone en allochtone medewerkers, dus met een etnisch diverse personele samenstelling, met enig recht multicultureel genoemd kan worden. Zo'n organisatie concentreert zich zowel op de kwantitatieve als op de kwalitatieve aspecten van multiculturalisering. Het is ook mogelijk dat deze allochtonen beschikken over toereikende kennis, de relevante diploma's,

werkervaring en sociale vaardigheden en/of een combinatie van deze en andere factoren die hen succesvol maken in de zorgsector.

Er wordt vaak geschreven en gesproken over de multiculturalisering of het voeren van een diversiteitsbeleid in de gezondheidszorg.

Sommige instellingen menen op dit terrein te kunnen scoren. Maar daarmee is nog niet gezegd dat een bepaalde instelling in de gezondheidszorg vanwege het opnemen van diversiteitsbeleid in haar strategisch beleidsplan een plurale of een multiculturele organisatie is. Hetgeen men vroeger doelgroepen- of minderhedenbeleid noemde, wordt vaak omgedoopt tot diversiteitsbeleid. Diversiteit is eigenlijk een mix van overeenkomsten en verschillen en de wijze waarop deze mix in arbeidsorganisaties en in andere omstandigheden wordt gebruikt om een meerwaarde te verwezenlijken. Diversiteit omvat mannen, vrouwen, jongeren, ouderen, diverse seksuele geaardheden, etnische groepen en andere categorieën in de samenleving.

De geschiedenis van een conceptueel diversiteitsbeleid in Nederland is van recente aard. Het concept van diversiteitsbeleid is ontwikkeld in de Verenigde Staten en is naar Nederland overgewaaid. Organisaties hanteren

diversiteitsbeleid namelijk als onderdeel van hun bedrijfsvoering en ervaren dat dit gevolgen heeft voor hun winstmarges en de wijze waarop mensen van diverse pluimage met elkaar communiceren en omgaan. Vaak wordt in Nederland geen duidelijke lijn getrokken tussen multiculturalisering, diversiteitsbeleid en managing diversity.

Het ligt bijna voor de hand dat de zorginstellingen die overgegaan zijn tot multiculturalisering beter in staat zullen zijn om zowel hun interne als hun externe klanten van dienst te zijn. Op zich hoeft dit niet te kloppen. In organisaties die reeds langere tijd ervaring hebben met een multiculturele personele bezetting wordt in toenemende mate gesignaleerd dat ook de doorstroming van allochtonen stagneert. Personeelsleden die vaak geconfronteerd worden met stagnatie in hun stijgingskansen kunnen ook ongemotiveerd zijn en vervolgens niet geneigd zijn het beste van

hun kunnen te geven. In hoeverre het kabinet na de verkiezingen van 22 januari 2003 bereid zal zijn om de aanbevelingen van de Raad van Volksgezondheid en Zorg te bestendigen, is naar onze mening een van de meest cruciale vragen voor de toekomst van de zorg in Nederland.

In het heersend politieke klimaat dat ontstaan is na 11 september, de opkomst en de dood van Pim Fortuyn en de resultaten van de verkiezingen van 15 mei jl. lijkt interculturalisatie ingeslapen te zijn. Niettemin zal en kan deze stand van zaken niet statisch blijven want de autochtonen en de allochtonen zijn in dit land met elkaar verbonden. De multiculturele samenleving is een levendig gegeven. Vandaar dat kwaliteit van de gezondheidszorg een reflectie dient te zijn van de tevredenheid van ons allen met de geboden zorg.

Artwell Cain

Stand van zaken

MENTORENPROJECT VOOR ANTILLIAANSE JONGEREN

In onze vorige editie hebben wij onze lezers op de hoogte gebracht van het voorstel van OCaN aan de regering om te komen met een landelijk mentorenproject voor Antilliaanse jongeren die moeilijk hun weg kunnen vinden in de Nederlandse samenleving. De kabinetsreactie van de vorige regering waarin de toezegging hiertoe is gedaan werd door de huidige kamer 'kamerbreed' aangenomen. Minister Nawijn deed de toezegging dat nog dit jaar het nodige wordt gedaan voor de realisatie van dit project.

Er zijn echter geen verdere vorderingen gemaakt. Bovendien is OCaN ter ore gekomen dat overwogen wordt om andere doelgroepen dan alleen de Antilliaanse te laten deelnemen aan projecten die gefinancierd worden door de € 12 miljoen Antilliaans

geld. Dit noemen wij 'Antilliaans geld' omdat het in eerste instantie bestemd was voor inburgeringsprojecten in de Nederlandse Antillen en naderhand werd toegewezen aan projecten voor Antillianen in Nederland. Van dit geld zou ook het mentorenproject

gefinancierd moeten worden. In de vergadering van de Kamercommissie van Justitie van 21 november hebben op verzoek van OCaN Mirjam Sterk van het CDA en Karin Adelmund van de PvdA vragen gesteld over de stand van zaken van het mentorenproject voor Antilliaanse jongeren en hebben gevraagd op de hoogte gehouden te worden van het verloop. Minister Nawijn antwoordde dat inmiddels een brief terzake is verstuurd naar OCaN en dat er spoedig een gesprek met OCaN zal plaatsvinden. In de bewuste brief wordt een

overzicht gegeven van de stand van zaken van de SEV (Stuurgroep Experimentele Volkshuisvesting, de uitvoeringsorganisatie van de Experimentele Stimuleringsregeling opvang en integratie Antilliaanse jongeren). Verder meldt de brief dat aan SEV de opdracht is gegeven om een advies te geven over een mogelijke verbreding van het aanbod van 'interne activiteiten

voorzieningen'. Hiermee wordt bedoeld dat onderzocht zal worden in hoeverre het aanpassen van de subsidievoorwaarde, die subsidiëring beperkt tot projecten alleen voor Antillianen, kan leiden tot nieuwe initiatieven of een verbreding van de regeling (dus ook voor andere doelgroepen). In de komende gesprekken zal OCaN al het mogelijke doen om te

voorkomen dat de regeling verbreed wordt en dat de gelden gereserveerd blijven voor onze eigen doelgroep.

Zowel voor de uitvoerende werkzaamheden van de SEV ten behoeve van onze jongens als voor het komende mentorenproject.

Jacques Hermelijn

BIJSTANDSUITKERING I PROPIEDAT DEN EKSTERIOR

Resientemente Ministerio di Asuntonan Soshal i Trabou a saka un foyeto kaminda ta duna informashon tokante bijstandsuitkering i kapital den eksterior. Tur hende sa ku ta personanan ku poko o ningun rekursu pa biba di dje ta bini na remarka pa un bijstandsuitkering. Tur hende ku ta biba legal na Hulanda por apliká pa e tipo di uitkering aki ku yama Algemene bijstandswet (Abw). Komo ku e ayudo aki ta únikamente pa esnan ku di bèrdad no tin otro medio, tin diferente regla ku mester kumpli kuné. Gemeentelijke Sociale Dienst (GSD) ta kontrolá esei.

Un par di e reglanan ta ku un persona ku ta risibí bijstand mester solisitá pa trabou o sigui kurso. Tambe bo ta obligá di duna informashon tokante di bo situashon finansiero i no mag di froude. Un otro regla ku hopi hende no tur ora ta na altura di dje ta e echo ku bo por tin un kapital propio pero esaki mester ta limitá. Esei no ta bal únikamente pa propiedat na Hulanda, pero tambe den eksterior. Ora papia di propiedat ta referí na plaka na banko, tereno propio, prendas, kas propio etc. Desde 1 di yanüari 2002 e limite ku tin pa persona soltero ta 4820 euro. Personanan bibá o kasá ku tin un bijstandsuitkering por tin kapital te na un suma di 9640 euro.

Si akaso bo tin debe dor di un fianza personal, kuantanan habri o bo ta para 'rood', bo por

deskontá esaki for di e kapital aki, pero bo mester por prueba ku di bèrdè bo tin e debenan i tambe ki areglo bo tin pa paga e debenan.

Kier men ku ora un hende apliká pa un uitkering GSD lo wak kiko e balor di e eventual propiedat ku e persona tin ta. Si akaso bo tin mas kapital ku ta permití pa por bini na remarka pa un bijstandsuitkering, bo petishon lo wòrdu rechasá. Si bo kapital baha na e nivel ku ta pèrmití, bo por bini na remarka pa un uitkering.

No ta fásil pa fiha e balor di e propiedat. P'esei koopktes, bon di kompra o areglonan riba papel por duna bo un bon bista di e balor di bo propiedat.

Un ehempel: Pedro i su kasá ta bini for di Aruba i ta apliká pa un uitkering. Na Aruba Pedro tin un kas riba tereno propio riba su number. Pedro no tin debe riba e kas ni e tereno. E balor di e tereno i kas ta surpasa e suma di 9640 euro. Ta importante pa tur hende sa bon kla kiko e reglanan ta, pa bo sa ki bo derecho i bo obligashonnan ta. Di e forma ei bo no ta risibí ni di menos ni di mas bijstand.

Direkshonnan kaminda por akudí pa mas informashon ta na Sociale Dienst serka e bijstandsconsulenten o na Bureau Sociale Raadslieden.

Jenny Pourier

ZIJN ALLE RIJKSGENOTEN BURGERS VAN DE EUROPESE UNIE ? (slot)

In het eerste en tweede deel over dit onderwerp, verschenen respectievelijk in de OCaN-edities van maart en oktober 2001, zijn de centrale vragen aan de orde geweest betreffende de onderdanen van het Koninkrijk en of alle rijksgenoten burgers zijn van de Unie. In dit laatste deel zal worden ingegaan op het begrip ingezetenschap en het beginsel van vrij verkeer van personen.

Ingezetenschap

In de eerdergenoemde edities is reeds aangegeven, dat het Koninkrijk zijn onderdanen de Nederlandse nationaliteit heeft gegeven ongeacht of men woonachtig is op Aruba, de Nederlandse Antillen of Nederland, in tegenstelling tot andere landen, zoals het Verenigd Koninkrijk dat verschillende categorieën Britse nationaliteiten kent. Het Statuut voor het Koninkrijk bepaalt in artikel 46, dat Aruba, de Nederlandse Antillen en Nederland zelf hun vereisten en voorwaarden mogen stellen aan het begrip ingezetenschap. Zij kunnen bepalen wie ingezetene is van hun gebiedsdeel, dus duidt dit op een autonome bevoegdheid.

Artikel B4 van de Kieswet van Nederland bepaalt dat "onder ingezetenen van Nederland, van de provincie en van de gemeente, verstaat deze wet hen die onderscheidenlijk in Nederland, in de provincie en in de gemeente werkelijke woonplaats hebben. Zij die als ingezetene met een adres zijn ingeschreven in de basisadministratie persoonsgegevens van een gemeente, worden voor de toepassing van deze wet, behoudens bewijs van het tegendeel, geacht werkelijke woonplaats te hebben in die gemeente".

Een analoge bepaling treft men eveneens aan in de Arubaanse en Antilliaanse kiesverordening met betrekking tot "werkelijke woonplaats hebben" en "ingeschreven zijn in de bevolkingsregisters".

Het is nu eenvoudig het begrip 'ingezetene' te omschrijven als 'middels inschrijving in de bevolkingsregisters de facto domicilie hebben in een gebiedsdeel van het Koninkrijk'. Thans rijst de vraag in hoeverre rijksgenoten gelijktijdig ingeschreven mogen staan in verschillende gebiedsdelen van het Koninkrijk, bijvoorbeeld gelijktijdig ingeschreven staan in het bevolkingsregister van Aruba en in de gemeentelijke basisadministratie van Nederland. In zijn algemeenheid gesteld mogen de rijksgenoten nimmer gelijktijdig ingeschreven staan in twee verschillende gebiedsdelen, vandaar de vereiste van het overleggen van 'een uitschrijvingsbewijs' van Aruba of de Nederlandse Antillen, wanneer men zich wil inschrijven in de basisadministratie van Nederland en andersom.

Vrij verkeer van burgers

Het recht van vrij verkeer van burgers van de Unie is reeds in de editie van oktober van vorig jaar aan de orde geweest bij de behandeling van het Europees burgerschap, waarbij gesteld werd dat niet alleen de in Nederland woonachtige rijksgenoten binnen de Unie zich vrijelijk kunnen verplaatsen en vestigen, maar dat eveneens de op de Antillen en Aruba woonachtige Caribische Nederlanders op basis van hun nationaliteit beschouwd worden als burgers van de Unie.

Vergelijk men het beginsel van vrij verkeer van personen op Koninkrijksniveau met dat op Europees niveau, dan constateert men dat Arubanen en Antillianen vrijelijk Nederland (Europese Unie) mogen binnen reizen en verblijven, maar dat hun Europese rijksgenoten die naar Aruba en de Antillen reizen onderworpen zijn aan het wettelijke stelsel van verblijfs- en werkvergunning. Recentelijk heeft het eilandgebied Curaçao haar beleid met betrekking tot toelating en verblijf van Europese Nederlanders gewijzigd. Het is algemeen bekend, dat de politieke bestuurders van

Nederland destijds hadden bedreigd met het invoeren van verblijfsvergunningen voor de Caribische Nederlanders als de bestuurders op de Antillen en Aruba niet bereid waren het personenverkeer binnen het Koninkrijk op gepaste wijze vorm te doen geven.

Het ingezetene zijn van de Unie speelt een cruciale rol bij het genieten van verschillende rechten op het grondgebied van de Europese Unie

Inmiddels is het toelatingsbeleid van Aruba en de Antillen gewijzigd voorzover het betreft de gelijkberechtiging van gehuwden en ongehuwde samenwoners van verschillend geslacht. Partijen kunnen volstaan met het aanvragen van een vergunning voor het gehele gezin.

Voor wat betreft (echt)paren van hetzelfde geslacht (homo's en lesbiennes) geldt dat beiden een zelfstandig verzoek tot toelating en verblijf moeten indienen.

De trits: ingezetene, onderdaan en Europese burger

De ingezetenen van de overzeese gebiedsdelen van het Koninkrijk genieten niet dezelfde rechten (bijv. actief en passief kiesrecht) als een onderdaan van het Europese deel van het Koninkrijk. Ter illustratie het volgende voorbeeld. Een Europees Nederlands onderdaan woonachtig op de Antillen of Aruba kan wel, onder bepaalde voorwaarden, deelnemen aan de 2e Kamerverkiezingen in Nederland ondanks het feit dat hij geen ingezetene is van Nederland, doch wel onderdaan is van het Koninkrijk der Nederlanden.

Omgekeerd kan een Caribische Nederlander als ingezetene van Nederland onder geen enkel beding deelnemen aan de verkiezingen op de Antillen of Aruba ondanks het feit dat hij ook onderdaan is van het Koninkrijk.

Mutatis mutandi geldt hetzelfde voor het Europese burgerschap waarbij de ingezetenen van Aruba en de Antillen niet mogen deelnemen aan de verkiezingen van het Europees Parlement.

Het ingezetene zijn van de Unie speelt verder een cruciale rol bij het genieten van verschillende rechten op het grondgebied van de Europese Unie. In dit verband beperk ik mij tot de ziektekostenregeling binnen het kader van de Unie. Indien de Caribische Nederlander met woonplaats op Aruba of de Antillen op het grondgebied van de Europese Unie met vakantie ziek wordt, kan hij geen beroep doen op deze regeling in tegenstelling tot zijn Europees rijksgenoot die ingezetene is van de Unie ondanks hun gemeenschappelijke nationaliteit en Europees burgerschap.

Conclusie

Ondanks het feit dat de burgers van de verschillende gebiedsdelen van het Koninkrijk der Nederlanden onderdanen, rijksgenoten en burgers van de Europese Unie zijn, kan gesteld worden dat de woonplaats waar de desbetreffende burgers zich bevinden, bepalend is voor het genieten van bepaalde rechten. Deze rechten gelden niet gelijkmatig voor alle rijksgenoten van het Koninkrijk, met name niet voor hen woonachtig in de Nederlandse overzeese gebiedsdelen, in tegenstelling tot de ingezetenen van de Franse overzeese gebiedsdelen.

Het zou onze bestuurders van het Koninkrijk sieren, indien zij zouden streven naar harmonisatie van de verschillende rechtsregels zowel binnen het kader van de Europese Unie als binnen het kader van het Koninkrijk, teneinde dit democratische deficit op te heffen.

Robert van der Hansz

NOS HENDENAN

INZET VOOR JONGE MOEDERS BELOOND MET JOKE SMIT-PRIJS 2002

Op maandag 18 november jl. ontving de Rotterdamse Sylvie Raap samen met Saïda Hantali de negende Joke Smit-prijs 2002 uit handen van demissionair staatssecretaris Phoa van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De Joke Smit-prijs is een tweejaarlijkse regeringsprijs die wordt toegekend aan een persoon, organisatie of groep die zich inzet voor de positieverbetering van vrouwen in Nederland.

Sylvie ontving de prijs voor het pionierswerk dat ze sinds 1997 met stichting Steady verricht voor tienermoeders in Rotterdam. Vanuit haar huiskamer begonnen, zelf een tienermoeder, staat ze de jonge moeders bij die een uitkering moeten aanvragen, een opleiding willen volgen of

Gevolmachtigde Minister Carel de Haseth ontvangt Sylvie Raap op het Antillenhuis

die behoefte hebben aan contact met lotgenoten. De tienermoeders, autochtoon of allochtoon, kunnen rekenen op hulp of een gewillig oor van Sylvie, de vrijwilligers en stagiaires die de stichting bemensen. De huiskamer van de stichting biedt de

tienermoeders verder de mogelijkheid om contact te hebben met lotgenoten. De Joke Smit-prijs bestaat uit een bedrag van 10.000 euro en een kunstwerk

Sylvie, masha pabien! Bo ta un bon ehempel pa nos tur.

CYNTHIA DEAN GEKOZEN TOT EREBURGER VAN EINDHOVEN

Op 11 november reikte burgemeester Welschen van Eindhoven het ereteken van de stad Eindhoven uit aan Cynthia Dean. Deze onderscheiding is bedoeld voor mensen die van uitzonderlijke betekenis zijn voor de Eindhovense gemeenschap. Cynthia zet zich al jaren in Eindhoven en omgeving in voor de integratie en welzijn van verschillende groepen, in het bijzonder de Antillianen en Arubanen. Ze is erin geslaagd de problematiek van de

Antilliaanse groep onder de aandacht van de burgemeester en de politiek te brengen en dit heeft ertoe geleid dat ook in Eindhoven een opvangvoorziening volgens de SEV-regeling zal komen. Ook heeft ze een belangrijke bijdrage geleverd aan de totstandkoming van het project "Maatjes in de ambulante jeugdzorg" (MAJ), waarbij problemen bij Antilliaanse, Arubaanse, Turkse, Marokkaanse, Somalische en Surinaamse

vrouwen via intermediairs worden gesignaleerd en contacten worden gelegd met de hulpverleners. Dit project heeft in 2001 de ZON-stimuleringsprijs voor vernieuwend vrijwilligerswerk gewonnen. Dit is maar een greep uit alle activiteiten die Cynthia ontplooit om een "bijdrage te leveren aan het welzijn, emancipatie en zelfstandigheid van de daarbij betrokken personen". Cynthia, masha pabien! We zijn zeer trots op je.

Resultaten onderzoek.

HUISELIJK GEWELD ONDER ALLOCHTONEN

Op 26 november jl. zijn de resultaten van het onderzoek naar huiselijk geweld onder Antillianen/Arubanen, Turken, Surinamers en Marokkanen gepresenteerd en daarbij publiekelijk gemaakt. Het onderzoek is gedurende de opzet, uitvoering en verslaglegging gevolgd en van advies gediend door een begeleidingscommissie, waarvan OCaN deel heeft uitgemaakt. Het onderzoek vond plaats onder zowel vrouwen als mannen, meisjes en jongens. 194 Antillianen en Arubanen in de leeftijdscategorie tussen 18 en 50-plus deden mee aan het onderzoek.

Dit onderzoek naar het voorkomen van huiselijk geweld onder genoemde groepen leidt tot twee hoofdconclusies nl. dat de aard en omvang van huiselijk geweld ook onder de vier onderzochte etnische groepen een ernstig probleem is en dat het probleem hoogstwaarschijnlijk groter is dan het onderhavig onderzoek rapporteert. Praten over huiselijk geweld is voor velen een moeilijk bespreekbaar onderwerp.

Gebleken is dat ongeveer 1 op de 4 respondenten aangeeft op enig moment in haar/zijn leven slachtoffer te zijn geweest van huiselijk geweld. Dit getal moet als een ondergrens gezien worden, zo is gebleken uit allerlei indicaties. In vergelijking met het soortgelijk in 1997 uitgevoerd onderzoek onder autochtonen vallen de cijfers in dit onderzoek laag uit.

De exacte omvang van huiselijk geweld onder de 4 groepen is daarom moeilijk vast te stellen. De belangrijkste conclusies uit het onderzoek zijn:

- Over slachtofferschap van seksueel geweld wordt amper gepraat.
- Het huiselijk geweld onder de 4 groepen is intenser dan onder autochtonen.
- 54% van de allochtone vrouwen en meisjes is slachtoffer van huiselijk geweld, in vergelijking met 46% van de mannen en

jongens. Vrouwen zijn echter net als in het autochtone onderzoek ver in de meerderheid wanneer het gaat om huiselijk geweld met een zeer hoge intensiteit.

- Zowel in dit onderzoek als het onderzoek uit 1997 is gebleken dat met name jongeren slachtoffer worden van fysiek en geestelijk geweld.
- (Ex) partners zijn bij allochtonen veel vaker plegers van huiselijk geweld in vergelijking met autochtonen.
- Allochtone en autochtone slachtoffers van huiselijk geweld geven als redenen voor het gedrag van de dader op dat het in zijn/haar karakter zit en dat de dader het normaal vindt.
- Zo'n 60% van de allochtone slachtoffers heeft verzet gepleegd. Dit is een veel hoger percentage dan onder autochtonen.
- Een vergelijkbaar percentage (13%) tussen allochtone en autochtone slachtoffers heeft een arts of hulpverlener gesproken.
- Vergelijkbaar is ook het percentage (30%) dat met niemand heeft gesproken.
- Slechts 11% van de slachtoffers meldt het geweld bij de politie. Dit is een vergelijkbaar percentage met het onderzoek uit 1997.
- Ten aanzien van de gevolgen van slachtofferschap geeft 15% van de allochtone slachtoffers aan dat het geleid heeft tot afnemend zelfvertrouwen, gevoelens van angst en overspannenheid. Bij 13% is een (echt)scheiding het gevolg. Deze genoemde gevolgen verschillen niet wezenlijk van de gevolgen die door de autochtone groep genoemd worden.

Het onderzoek heeft het voorkomen van huiselijk geweld gemeten in de mate waarin men daarover spreken kon en biedt zicht op dat wat de slachtoffers precies is overkomen, wie de daders waren en welke gevolgen het naar de mening van de slachtoffers voor hen heeft

gehad. Duidelijk is geworden hoeveel nog onbekend is en nog niet begrepen wordt. Het probleem van huiselijk geweld is zeer complex en divers en de verschillen tussen en binnen de verschillende etnische groepen kunnen op basis van dit onderzoek niet zomaar geïnterpreteerd worden, laat staan veralgemeniseerd worden. Er kan daarom geen algemene uitspraak gedaan worden over huiselijk geweld onder allochtonen.

Naar aanleiding van de uitkomsten van het rapport is er een aantal aanbevelingen gedaan. Op basis van de ervaringen opgedaan bij dit onderzoek, waarbij is gebleken hoe moeilijk het is om de omvang van het probleem exact vast te stellen, wordt getwijfeld of een nieuw onderzoek meer inzicht zou geven. Daarom wordt het opnieuw doen van een dergelijk onderzoek afgeraden.

In 1997 zijn er veel methodologische discussies gevoerd over de waarde van de uitkomsten. Dit heeft het op gang brengen van de bestrijding van huiselijk geweld in de weg gestaan.

Aangeraden wordt om de uitkomsten van dit onderzoek op korte termijn te bespreken met

allochtone experts en organisaties om te bezien hoe zij hier verder mee willen gaan. Het is van belang dat allochtonen zelf hun meningen kunnen geven, oplossingen kunnen

*Over slachtofferschap van
seksueel geweld
wordt weinig gepraat*

aandragen en denkrichtingen aangeven. Binnen de allochtone gemeenschap kan de basis gelegd worden voor een plan van aanpak om dit onderwerp bespreekbaar te maken en hoe dit probleem het beste aan te pakken. De overheid moet bij dit alles een faciliterende rol hebben.

Het is van belang slachtoffers te bereiken. Hierbij is een gerichte, vindingrijke en daadkrachtige aanpak hard nodig. Het woord is nu aan ons.

Jenny Pourier

OPROEP

Prijsvraag Proza en Poëzie

Stichting Simia Literario organiseert in het kader van de boekenweek 2003 een prijsvraag proza en poëzie. Het thema voor de prijsvraag is 'Mi realidat, nos realidat' (Mijn werkelijkheid, onze realiteit). Met deze prijsvraag wil de stichting het schrijverschap onder Antillianen en Arubanen stimuleren alsmede de Nederlands- en Papiamentstalige literatuur bevorderen. Deelname staat open voor iedereen boven de 16 jaar, die woonachtig is in het Koninkrijk der Nederlanden (Aruba, de Nederlandse Antillen en Nederland). De inzending, een gedicht of een verhaal, moet origineel zijn en mag niet eerder zijn gepubliceerd. *Sluitingsdatum: 31 maart 2003.*

De prijsuitreiking (een plakkaat, een certificaat en een geldbedrag) vindt plaats op 27 september 2003 tijdens een literaire avond in het Cosmic Theater te Amsterdam. Meer informatie is te verkrijgen bij dhr. Q. Nicolaas (036-5371888) van 19.00 - 20.30u of via email: j.nicolaas31@chello.nl

VAN RIJKSGENOOT TOT VLUCHTELING

Toen na een allesverwoestende oorlog Nazi Duitsland in mei 1945 capituleerde, kon men het aantal Antillianen in Nederland zo gezegd op de vingers van een hand te tellen. Het betrof hoofdzakelijk kinderen uit de beter gesitueerde families die voor verdere studie naar Nederland werden gestuurd, waar zij op 10 mei 1940 door de inval van de Duitsers werden overvallen. Men moet bedenken dat pas in 1941 Curaçao zijn eerste middelbare school kreeg, de Algemeen Middelbare School (AMS), het latere Peter Stuyvesant College. In Suriname werd aan het begin van de jaren vijftig een HBS opgericht en het duurde tot 1956 voordat er op Aruba middelbaar onderwijs haar intrede deed. Terug naar de oorlogperiode van '40-'45: De Antillianen in Nederland hebben de verschrikkingen van de wrede Duitse bezetting overleefd.

Helaas niet allemaal, een aantal waaronder George Maduro en Boy Ecury is door de Duitsers vermoord. Verzetshelden waarvan men in Nederland weinig of niets afweet.

Na de oorlog keerden de meeste "Nederlands West Indiërs" meteen terug naar hun mooie, veilige maar vooral welvarende eilandjes. Derhalve hebben zij de hongervinter en de opbouw van het door de Duitsers verwoeste Nederland niet meegemaakt.

Studenten

Het duurde tot 1953 voordat Antilliaanse jongelui, daartoe in staat gesteld door een beurzenbeleid dat door de Antillen zelf werd gefinancierd, jaarlijks in grote getale naar Nederland gingen om te studeren. Het waren keurige jonge mensen met een zeer ruime studiebeurs beschikten die zich van alles konden permitteren in het Nederland waar nog steeds met bonnen werd betaald. Zij hoefden zich geen zorgen te maken over de stringente bestedingsbeperkingen die waren ingevoerd. In Nederland werden deze studenten als volwaardige rijksgenoten uit de West beschouwd.

Arbeiders

In het begin van de jaren zestig, door tussenkomst van de Antilliaanse regering, werden honderden jonge mannen door de Nederlandse industrie geronseld om in Nederlandse bedrijven simpele arbeid te verrichten. Zij werden nog net niet als gastarbeiders beschouwd. Gastarbeiders waren immers de Italianen, Spanjaarden, Portugezen en Joegoslaven. (Pas later kwamen de Turken en Marokkanen). Maar van Antillianen als volwaardige rijksgenoten meer was er de facto geen sprake van volwaardigheid meer.

30 mei 1969

Op de Nederlands-Antilliaanse eilanden onder de Caribische zon ging het inmiddels bergafwaarts met de economie. Automatisering in de olie raffinaderijen op Aruba en Curaçao zorgde voor een toenemende werkloosheid. De sociale repercussies die dat met zich meebracht waren ingrijpend. Door de enorme schok die de rellen van mei 1969 veroorzaakte, bracht bij velen gevoelens van vertwijfeling en van uitzichtloosheid. De trek naar Nederland kwam toen definitief op gang.

Opvangcentra

In mei 1974, als onderdeel van het regeerprogramma van de regering Den Uyl (Keerpunt '72), tijdens een topperleg in Den Haag de kogel door de kerk ging en werd besloten dat een jaar later

Suriname onafhankelijk zou worden, werd de Surinaamse emigratie naar Nederland een ware exodus. De opening van opvangcentra om de duizenden Surinamers die voor de komende onafhankelijkheid op de vlucht sloegen, heeft in grote mate bijgedragen aan de massale uittocht van Antillianen. Duidelijk bedoeld voor de Surinamers, werden de opvangcentra – wederom door tussenkomst en met de enthousiaste medewerking van de Antilliaanse regering, als één van de middelen gezien om de toenemende werkloosheid in de Antillen, te lijf te gaan. Toen al werd het duidelijk dat het concept rijksgenoten een heel andere connotatie zou krijgen. Nog niet officieel, maar als minderheid werden de Antillianen bij de buitenlanders gerekend. De Antilliaan werd een buitenlander.

Allochtonen

Het duurde niet lang, mensen met de Nederlandse nationaliteit, maar met een andere etnische achtergrond kregen een nieuwe naam: allochtonen.

Tot de dag van vandaag worden Antillianen, intussen officieel, als allochtonen aangemerkt. Het clichématige "What's in a name" wordt in dit verband door Nederland en ook door sommige Antillianen, niet zelden gebruikt.

Vluchtelingen

Als men eenmaal bezig is om een juiste benaming voor Antillianen en Arubanen te vinden, dan heb ik een nieuwe benaming voor de overgrote meerderheid van de 100 duizend plus Caribische Nederlanders (in hoofdzaak Curaçaoenaars) die meer recht doet aan de werkelijkheid in het Nederland van anno 2003.

Vluchtelingen. Vluchtelingen die hun zonnig paradijsje in wanhoop verlaten omdat zij het niet meer zien zitten. Vluchtelingen van een sociaal/economisch systeem dat weinig geeft om dat segment van de Antilliaanse samenleving, die steevast als "zij" wordt aangeduid.

Het zal nog lang duren voordat deze vluchtelingen de steeds harder wordende Nederlandse maatschappij een volwaardige plaats hebben verworven, maar die volwaardige plaats zal eerder in Nederland gevonden worden dan op hun eigen droomeilanden waar men kennelijk nog steeds de tragedie van onze Caribische Nederlandse vluchtelingen in Nederland niet wil inzien.

Ronnie Martina

**OCAN IS NU OOK
ON LINE
TE BEZOEKEN!**

www.ocan.nl

Betreffende onze doelgroep

RIEM: RAPPORTAGE INTEGRATIEBELEID ETNISCHE MINDERHEDEN 2002

'Politiek en maatschappelijk is de overtuiging gegroeid dat integratie om een steviger en indringender aanpak vraagt van de daarmee samenhangende problemen. Zo kan het evenwicht in de verhoudingen tussen de verschillende bevolkingsgroepen worden bewaard en hersteld', aldus valt te lezen in de rapportage integratie etnische minderheden van 2002. Deze rapportage verschijnt jaarlijks, kijkt terug op het voorgaand parlementaire jaar en geeft de stand van zaken met betrekking tot het integratieproces van etnische minderheden.

Het integratieproces wordt in beeld gebracht aan de hand van de drie aspecten van integratie, te weten: toenadering, toerusting en toegankelijkheid. Welk beeld geeft de RIEM 2002 van het integratieproces van Antillianen en Arubanen in Nederland?

Toerusting heeft betrekking op het verbeteren van de positie van etnische minderheden op maatschappelijke terreinen als onderwijs, werkgelegenheid, huisvesting en gezondheidszorg. Kijken we naar de toerusting van onze doelgroep dan lijken de onderwijsprestaties van de jongeren zich te verbeteren. De werkloosheid is ook duidelijk terug-

gelopen. Was van de Antillianen en Arubanen in 1995 nog ongeveer een op de vijf werkloos, in 2001 was de werkloosheid duidelijk teruggelopen en was nog een op de twaalf zonder werk. Wel vertoont de arbeidsparticipatie van de Antillianen en Arubanen een wisselend beeld. Over huisvesting, een van de grootste knelpunten voor met name nieuwkomers, wordt spijtig genoeg niet gerapporteerd.

Minder positief, zelfs zorgelijk, is nog steeds de oververtegenwoordiging van Antillianen in de criminaliteit. Bovendien valt het op dat bij Antillianen en Arubanen relatief veel vrouwen gedetineerd zijn. De toenadering wordt gemeten aan de hand van opvattingen over acceptatie, toelating van nieuwkomers en culturele oriëntatie. Met betrekking tot de toenadering signaleert de RIEM 2002 een wisselend beeld. Op de moderniseringsschaal scoren de autochtone Nederlanders het hoogst; de Antillianen en Surinamers nemen een positie in tussen de autochtonen en andere etnische minderheden. Verder blijkt uit een Scholierenonderzoek dat de opvatting als zouden er teveel buitenlanders in Nederland zijn, door twee op de vijf Antilliaanse en Arubaanse scholieren worden gedeeld (bij

autochtone scholieren is dat drie op de vijf). Tenslotte blijkt 84 procent van de ondervraagde Nederlanders voorstander te zijn van spreiding van etnische minderheden door de gemeentelijke overheid. Toegankelijkheid wordt beoordeeld aan de mate waarin minderheden politiek en bestuurlijk participeren in de Nederlandse samenleving.

Op dit onderdeel wordt geen specifieke informatie verstrekt over onze doelgroep. Wel rapporteert RIEM 2002 een grotere opkomst van Turken, Marokkanen, Surinamers en Antillianen in Rotterdam bij de verkiezingen in 2002. Dit in tegenstelling tot de overige drie grote steden waar zich een dalende trend lijkt af te tekenen.

Specifiek beleid gericht op Antillianen en Arubanen betreft onder meer de gemeentelijke plannen van aanpak die gericht zijn op de opvang en integratie van Antilliaanse jongeren en waarvoor het kabinet financiële middelen heeft vrijgemaakt. Bij deze gemeentelijke projecten ligt de nadruk op het vinden en toeleiden van de problematische groep Antilliaanse jongeren naar de lokale bureaus voor nieuwkomers en het aanbieden van diverse

hulp- en zorgtrajecten aan deze jongeren. Veel aandacht gaat daarbij uit naar de vaak zwervende (zeer jeugdige) tienermoeders en jonge (nog leerplichtige) jongens en meisjes die niet naar school gaan. Van groot belang bij het welslagen van deze trajecten blijkt de vertrouwensrelatie tussen de jongeren en hun begeleiders. In een aantal gemeenten is om deze reden besloten om mentoren van Antilliaanse komaf te koppelen aan de probleemjongeren. Eveneens van groot belang bij het welslagen van deze projecten is de samenwerking tussen gemeenten, instellingen en de Antilliaanse gemeenschap en die verloopt moeizaam. Hierdoor zullen de plannen van aanpak op korte termijn niet tot zichtbare resultaten zullen leiden.

Op 25 april jl. heeft de oud minister van GSI een experimentele subsidieregeling opvang en integratie Antilliaanse jongeren bekendgemaakt. Hiermee wordt het mogelijk om woonvoorzieningen in combinatie met op maat toegesneden integratie-trajecten te realiseren voor de

groep jonge problematische Antillianen. Iedere geplaatste jongere wordt hierbij begeleid door een mentor. Er worden daartoe middelen ter beschikking gesteld om op landelijk niveau een mentorenproject op te zetten. Het OCaN heeft toegezegd, in nauw overleg met andere Antilliaanse organisaties en Antilliaanse sleutelfiguren, met een initiatief te komen voor een meerjarig mentorenplan (dit project is inmiddels door OCaN ingediend - redactie). Verder wordt op korte termijn opdracht gegeven om een onafhankelijk onderzoek te starten naar de wijze waarop initiatieven van Antillianen op lokaal niveau het beste kunnen worden gefaciliteerd en gestructureerd. Hierbij dient nadrukkelijk aandacht gegeven te worden aan de bestaande infrastructuur. Voorts zal het ministerie van VROM de praktijk van de toewijzing van woningen aan Antillianen in de "Antillianengemeenten" doorlichten. De bevindingen hiervan zullen besproken worden met de betrokken gemeenten.

Tot slot, omdat de Remigratiewet niet van

toepassing is op Antillianen en Arubanen is in oktober 2001 een tijdelijke en beperkte ministeriële regeling in

*Een aantal
gemeenten
koppelen
mentoren van
Antilliaanse
afkomst
aan
probleemjongeren*

werking getreden, die in Nederland woonachtige Antillianen (die aantoonbaar beschikken over een baan op de Antillen) bij hun hervestiging op de Antillen financieel ondersteunt. Ten behoeve hiervan wordt een vacaturebank opgezet waaraan een financiële bijdrage van de minister voor GSI is verbonden. Intussen is sinds kort de regeling uitgebreid met Arubanen.

Irene Gumbs

wenst u een goed 2003

Respet

*Bosnan di protesta ta zona
tur rònt na tera friu
bosnan sin ritmo ta zona
di un alma ku a keda bashí*

*Ta e eko di un ser aflihi
ku a buska rèspèt di un tata
ku a nenga su eksistensia
promé ku lus a kenta su kara.*

*En bano el a buska rèspèt
di edukadónan ku nunca
a mira ku komedó di maishi
no ta guli batata tur dia*

*Rèspèt el a spera di bisina
ku ta biba den hopi fantasía
i nan a lag'é kere ku pobresa
ta un malesa di su naturalesa*

*Sin forsa el a pidi rèspèt
di doño di trabou sinbèrgwensa
ku ta pag'é plaka di piská
pa gosa di su sodó di hende*

*El a kere ku e ta meresé
komo un bisañetu di Tula
rèspèt di esnan afortuná
den un sosiedat ku no ta klá.*

*Hambrá di amor el a bandoná su tera
pero ku su speransa bibu
ku tin rèspèt p'e disponibel
na e lugá straño i friu.*

*Einan, e no a sinti e kalor di su antesesornan
e forsa di Toussaint a bai lag'é
ni maske kuantu bela su mama a sende
e no por a lucha mas den klaridat*

*Rabia a bira su kompinchi
i asina ku solo a pèrdè su brio
su mannan a mancha di un tiro
ku sanger sushi i putrí*

*Bosnan di protesta ta zona
di un alma ku a keda bashí
bosnan sin ritmo ta zona
den piskalat na tera friu.*

Alida Kock aprel 2002

Redactie-adres:

OCaN
Laan van Meedervoort 145A
2517 AX Den Haag
E-mail: ocan.antillianen-arubanen@wxs.nl

Redactie:

Artwell Cain
Irene Gumbs
Robert van der Hansz
Jenny Pourier.

Eindredactie: Jacques Hermelijn**Abonnementen (gratis):**

Tel. 070-380 33 01

Productie:

Bemaco BV, Den Haag

ISSN 1567-9179